

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

Moderaternas politik över tid

Varför ändrade Moderaterna sig om arbetskraftsinvandring efter 2015?

Helin Abbdi

-
- Examensarbete: 15 hp
 - Kurs: SK1523, Examensarbete i statsvetenskap
 - Nivå: Grundnivå
 - Termin / år: HT25
 - Handledare: Marie Demker
 - Antal ord: 10 103

Innehållsförteckning

PAGEREF_Toc218624575 \h STAVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN	1
Moderaternas politik över tid	1
Abstrakt.....	3
1.1 Inledning.....	5
1.2 Syfte och frågeställning.....	6
2.0 Tidigare forskning.....	7
2.1 Teori.....	11
2.2 Partiinterna arenan.....	11
2.3 Väljararenan.....	12
2.4 Parlamentariska arenan	13
3.0 Tänkbara motiv & kriterier för slutsatsdragning	14
3.1 Material och avgränsningar.....	15
3.2 Metod.....	15
3.3 Motivanalys.....	16
3.4 Material.....	17
3.5 Analysverktyg.....	18
3.6 Genomförande av motivanalys	21
3.7 Kritik av metod och material	22
3.8 Validitet och reliabilitet	22
4.0 Resultat	23
4.1 Väljararenan.....	23
4.2 Partiinterna arenan.....	27
4.3 Parlamentariska arenan	32
5.0 Slutsats och diskussion.....	34
Referenser:.....	37
Ai-deklaration.....	40

Abstrakt

Moderaterna har genomgått en märkbar förändring i sin arbetskraftsinvandringspolitik, efter flyktingkrisen 2015. Partiet hade tidigare en öppen och liberal arbetskraftsinvandringspolitik. Studiens syfte är att undersöka varför Moderaterna förändrade sin ståndpunkt och utvecklade en allt mer restriktiv arbetskraftsinvandringspolitik, med hjälp av ett analysverktyg. Studien utgår från Gunnar Sjöbloms teori (1968) om de tre politiska arenorna och undersöker hur bakomliggande motiv till väljararenan, partiinterna arenan och den parlamentariska arenan har påverkat Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik.

Studien är en kvalitativ motivanalys där materialet består av valmanifest, riksdagsmotioner, stämmor, debattartiklar, pressmaterial och partiprogram, från perioden 2008–2025. Med hjälp av ett deduktivt analysverktyg, som baseras på Sjöbloms teori om de tre politiska arenorna, analyseras studiens material.

Analysen resulterar i att motiven bakom väljararenan var den centrala faktorn till varför Moderaterna förändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik efter flyktingkrisen 2015. Moderaternas anhängare fick efter flyktingkrisen 2015 en mer restriktiv opinion gällande migration allmänt, vilket bidrog till att partiet ändrade sin ståndpunkt gällande migrationsfrågan för att attrahera nya anhängare samt ha kvar sina gamla.

Trots att väljararenan är den huvudsakliga anledningen till att Moderaterna förändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik så har de andra två arenorna även varit en drivkraft i förändringen. Studien bidrar till en djupare förståelse av hur politiska partier förändrar sin politik genom en samverkan mellan de politiska arenorna och ett förändrat partisystem.

1.1 Inledning

Moderata samlingspartiet är ett av de stora partierna i Sverige och har på tio år genomgått en drastisk förändring i sin arbetskraftsinvandringspolitik. Efter flyktingkrisen 2015 utvecklas den tidigare öppna och liberala arbetskraftsinvandringspolitiken till en mer restriktiv politik (Sixtensson & Gunnarsson, 2018; Skodo, 2018). Moderaterna hade under Fredrik Reinfeldts tid en öppen och liberal migrationspolitik där han uppmanade det svenska folket att “öppna sina hjärtan” för migranter i sitt tal på Norrmalmstorg 2014 (Aftonbladet, 2014). Detta uttalande symboliserade Moderaternas öppna och humanitära politik som de hade på den tiden men detta ändrades drastiskt efter flyktingkrisen 2015. Sveriges politiska agenda förändrades efter flyktingkrisen 2015 med centrala frågor om arbetsmarknad, migration och välfärd. Detta skapade konflikter hos Moderaterna då deras liberala politik avvek från Sveriges migrations opinion (Moderaterna, 2021). Denna utveckling utgör bakgrund till forskningsproblemet som denna studie undersöker: *Varför ändrade Moderaterna sig om arbetskraftsinvandring efter 2015?*

1.2 Syfte och frågeställning

Moderaternas krav på arbetstillstånd kan ses som motsägelsefullt när de förespråkar en politik där de vill få in högkvalificerad arbetskraft, värdesätter marknadsekonomin och har en positiv syn på internationell arbetskraft. Mycket forskning har fokuserat på att undersöka hur Moderaternas migrationspolitik har förändrats sedan flyktingkrisen 2015 men det finns begränsad forskning om varför arbetskraftsinvandringspolitiken har förändrats sedan flyktingkrisen 2015. Detta väcker ett intresse att undersöka forskningsfrågan: *Varför ändrade Moderaterna sig om arbetskraftsinvandring efter 2015?*

Syftet med denna studie är att undersöka vilka motiv som ligger bakom Moderaternas förändrade ståndpunkt i sin arbetskraftsinvandringspolitik. Utvecklingen från att ha haft en välkomnande arbetskraftsinvandringspolitik, där olika typer av arbetskraft har varit välkomna, till att nu begränsa möjligheten för de mindre kvalificerade invandrarna att få arbetstillstånd.

Syftet med undersökningen är att besvara frågeställningen: *Varför ändrade Moderaterna sig om arbetskraftsinvandring efter 2015?*

Med hjälp av Sjöbloms teori (1968) *Party strategies in a Multiparty System* kommer tre politiska arenor att undersökas och jämföras.

2.0 Tidigare forskning

Tidigare forskning har lyft att Sveriges arbetskraftsinvandringspolitik förändrats över tid, där centrala aktörer och politiska drivkrafter har skiftat. Statsvetaren Frank (2017) undersöker i sin studie "*Förändringar i svensk arbetskraftsinvandringspolitik 1954–2014*" Sveriges arbetskraftsinvandringspolitik under perioden mellan 1954-1973 och 2008-2014. Studien visar att Sverige öppnade upp landet för en ökad arbetskraftsinvandring genom att implementera reformer som gjorde detta möjligt, och tar även upp externa aktörers inverkan på arbetskraftsinvandringspolitiken (Frank, 2017). Perioden mellan 1954-1972 hade fackföreningar stort inflytande i arbetskraftsinvandringspolitiken och Socialdemokraterna hade ett stort inflytande i denna fråga. I början på denna period hade migranter möjligheten att söka jobb på plats, de reste in som turister och fick sedan ett arbetstillstånd, men reformerna som infördes 1967-1968 skärpte migranters rättigheter samt gränskontrollen (Frank, 2017). Fackförbundets stora inflytande ledde till att arbetskraftsinvandringen begränsades som sedan ledde till att LO gav förslag på att ge avslag på många arbetstillståndsökningar, år 1972 (Frank, 2017).

Reformen 2008, som den borgerliga alliansen införde, som var arbetsgivar driven, vilket var avvikande mot perioden innan. Arbetsgivaren hade nu den centrala rollen i att avgöra behovet av arbetskraft från tredjeländer, medan staten och fackförbund förlorade sitt stora inflytande i arbetskraftsbehovet (Frank, 2017). Detta visar skiftet till en mer marknadsorienterad och liberal migrationspolitik. Trots att reformerna gjorde processen för arbetskraftsinvandring smidigare, så blev arbetstagaren mer beroende av arbetsgivaren. Arbetstillståndet gällde så länge tjänsten var aktuell och var bunden till en specifik arbetsgivare, de kunde alltså inte byta arbetsgivare med samma arbetstillstånd. Arbetstagaren kunde dock byta arbetsgivare efter ett år av tjänst (Frank, 2017). Frank (2017) nämner att det skapar en sorts hierarki mellan arbetsgivare och arbetstagare, där arbetsgivaren satt i en högre maktposition och att arbetstagaren var mer sårbar och i underläge.

Statens kontroll blev återigen strängare under 2011–2014, en av anledningarna var fall där

arbetsgivaren gav sämre villkor till arbetsmigranter, än det som var överenskommet. Detta gav upphov till flera avslag om förlängt arbetstillstånd, och detta visar även att reformen som infördes 2008, trots att den hade liberala avsikter, var likt ett gästarbetarsystem snarare än ett system för möjlighet till permanent uppehållstillstånd (Frank, 2017). Artikeln diskuterar hur Sveriges arbetskraftsinvandringspolitik genom historien har påverkats av arbetsgivare, staten och fackföreningar. För att förstå vilka motiv som har bidragit till Moderaternas restriktiva utveckling efter flyktingkrisen 2015 är det viktigt att identifiera institutionella skiften.

Även statsvetarna Berg och Spehar (2013) diskuterar i sin artikel "*Swimming against the tide: Why Sweden supports increased labour mobility within and from outside the EU*", hur det kom sig att Sverige hade en mer liberal politik, jämfört med resterande av EU länderna under 2000-talet. Artikeln lyfter fram perspektiv från tiden innan flyktingkrisen 2015.

Berg och Spehar (2013) diskuterar hur Sverige, under 2000-talet, hade en avvikande position jämfört med andra EU-länder, gällande arbetskraftsinvandring. Flera höginkomstländer hade en mer restriktiv arbetskraftsinvandringspolitik och fokuserade främst på att välkomna högkvalificerade migranter till landet. Sverige var snabba med att öppna upp arbetsmarknaden för de nya EU-medlemmarna 2004, samt valde att avstå från övergångsreglerna, även efter att Bulgarien och Rumänien blev EU-medlemmar 2007. Detta ledde till att Sverige, under denna tid, hade den mest liberala politiken i EU (Berg och Spehar, 2013). Berg och Spehar (2013) diskuterar även den svenska arbetsmarknaden under reformen av arbetskraftsinvandringen 2008, Sverige införde då en arbetsgivar driven reform där arbetsgivaren avgör ifall behovet av arbetskraft från tredjeländer finns. Författarna menar att denna reform var avvikande jämfört med hur andra EU-medlemmar agerade, samtidigt som Sverige fortsatte att ha en liberal syn kring arbetskraftsinvandring. Trots att det var många asylsökande, arbetslösheten ökade samt ekonomiska krisen 2008-2009. Något som i vanliga fall hade gjort att ett land agerade i en mer restriktiv riktning gällande arbetskraftsinvandring, så som resterande av EU-medlemmarna gjorde (Berg och Spehar, 2013). Sveriges historiska position gör att Moderaternas politiska förändring efter flyktingkrisen 2015 blir väsentlig, då Moderaterna hade en öppen och liberal politik kring arbetskraft från tredjeländ. Artikeln diskuterar Moderaternas utveckling fram till 2013, men ger inte upphov till varför Moderaterna övergick till en restriktiv migrationspolitik. Berg och Spehar (2013) studie ger upphov till forskningslucka som denna studie undersöker.

Forskningen som statsvetarna Frank (2017) och Berg och Spehar (2013) presenterar, visar

tydligt att Sverige och politiska partier hade en öppen och liberal politik innan 2015. Statsvetaren Demker (2021) visar i sin artikel att opinionen blev mer restriktiv efter 2015.

Demker (2021) undersöker Sveriges opinion i sin studie "*Vilka var det som ändrade sig om flyktingpolitiken efter 2015?*". Studien visar att det inte var en jämn fördelning mellan partianhängare. Studien visar även att, sedan 1990-talet, har motståndet mot flyktingmottagandet varit det lägsta år 2015. Samt att Moderaternas och Kristdemokraternas anhängare inte visade några restriktiva attityder kring migranter (Demker, 2021).

Demker (2021) visar även att de restriktiva attityderna kring flyktingmottagandet ökade kraftigt mellan efter år 2015 där motståndet ökade med 19 procentenheter i befolkningen gentemot flyktingmottagandet. Ökningen var som störst bland Moderaternas anhängare med hela 37 procentenheter och Kristdemokraternas med 41 procentenheter. Demker (2021) visar att detta har lett till att den politiska kartan har genomgått en förändring, där borgerliga anhängare började närma sig Sverigedemokraternas politik. Studien visar även att den dåvarande alliansen var mer splittrad än någonsin och skilde sig åt markant i migrationsfrågan, samt att Moderaternas anhängare fick en allt mer restriktiv attityd kring flyktingmottagandet (Demker, 2021).

Nya förändringar i det svenska partisystemet under 2010-talet ledde till nya institutionella och politiska förutsättningar hade en påverkan på migrationspolitiken hos partierna. Detta visar statsvetarna Demker och Odmalm (2022) i sin artikel "*From governmental success to governmental breakdown*" där de betonar två centrala faktorer som har påverkat denna förändring. Den första faktorn som Demker och Odmalm (2022) benämner är att Sverigedemokraterna (SD) tog sig in i riksdagen 2010. Med SD i riksdagen ändrades den tidigare politiska stilen som Sverige hade haft och ändrades sedan till en stil som präglades av konfrontation och ett språk som inte brukar användas i den politiska arenan. Detta skapade även konflikter i tidigare konsensus kring migrationspolitiken.

Efter SD:s ankomst till riksdagen skapade detta konflikter för Moderaterna, detta eftersom den tidigare politiken som hade fokus på välfärden, och samarbeten, nu handlade om kultur och värderingar. Vilket var något som avvek från historien om Sveriges politik. Migrationsfrågan började alltså diskuteras kring GAL/TAN skalan som skilde sig från den politiken som de borgerliga partierna var vana vid (Demker och Odmalm, 2022). GAL/TAN

skalan utvecklats inom statsvetenskapen som ett kompletterande moment för den traditionella höger/vänster skalan och fångar sociala och kulturella frågor (Svensson, 2019) Detta ledde till interna konflikter bland många partier, särskilt Moderaterna då de hade fört en mer liberal migrationspolitik.

Den andra faktorn är splittringen som skapades i den borgerliga alliansen och sammanhållningen försvagades efter valet 2014. Efter splittringen bland den borgerliga alliansen blev partierna mer självständiga och ändrade sina politiska ståndpunkter i migrationsfrågan som skulle gynna partiet i stunden. Detta ledde sedan till januariavtalet 2019 för att hindra att SD skulle få stort inflytande. SD:s stora inflytande ändrade om den politiska spelplanen, där de andra partierna behövde anpassa sig för att inte förlora sina anhängare. Samtidigt som politiken blev mångdimensionell, något den inte var tidigare. Efter flyktingkrisen 2015 blev den svenska opinionen allt mer restriktiv och partier började även strama åt sin politik för att ligga i linje med opinionen (Demker och Odmalm, 2022).

Statsvetarna Demker och Odmalm (2022) visar hur SD:s ankomst till riksdagen skakade om den politiska spelplanen, den borgerliga alliansen splittrades, de skapade interna konflikter bland partier och skapade framväxten av GAL/TAN-skalan. Detta bidrog till att migrationsfrågan kopplades ihop med konflikter. Detta resulterade i att partierna anpassade sin politik efter SD:s politik för att inte förlora sin position i riksdagen. Studien visar vilka strategiska och institutionella förändringar SD:s ankomst i riksdagen bidrog till, detta är relevant att förstå för att kunna förklara varför Moderaterna ändrade sin politik efter flyktingkrisen 2015.

Sammanfattningsvis lyfter tidigare forskning att Sverige var ett av de mest liberala länderna i Europa, gällande arbetskraftsinvandring (Berg och Spehar, 2013). Dock så visar tidigare forskning att den drastiska vändningen efter flyktingkrisen 2015, främst handlade om flyktingmottagandet. Särskilt bland Moderaternas anhängare där opinionen blev allt mer restriktiv (Demker, 2021).

Moderaterna började förespråka en restriktiv migrationspolitik som sedan ledde till att, vid senare skifte, att arbetskraftsinvandringen även stramades åt. Detta genom att höja kraven för arbetstillstånd, trots att behov av arbetskraft kvarstod. Tidigare forskning lyfter motsättningen som ligger till grund för denna studie: *Varför Moderaterna ändrade sin*

2.1 Teori

Studien kommer att använda sig av Gunnar Sjöbloms teori *Party Strategies in a Multiparty System* som teoriramverk (1968). Han utvecklar en modell där han förklarar hur partier i flerpartisystem kan uppnå programrealisering. Denna teori kommer att användas för att förklara hur Moderaterna förändrade sin ideologi. Sjöbloms teori utgår från att partier har olika strategier för att uppnå sina mål och få maximerat inflytande på de tre politiska arenorna, han benämner arenorna: *väljararenan*, *partiinterna arenan* *parlamentariska arenan*.

Centrala faktorn i Sjöbloms teori är att han menar att partier är strategiska aktörer som använder sig av de politiska arenorna för att kommunicera med andra aktörer i samhället. Han menar även att partier består av beslutsfattare inom partiet, sammansättningen kan se olika ut men i de flesta fall av partiledningen. Det är beslutsfattarnas uppgift att maximera partiets inflytande och benämns även som de verkliga aktörerna då deras uppgift är att maximera inflytande på de tre politiska arenorna (Sjöblom, 1968). De har som uppgift att uppfylla löften och det ska göras i positionen, då de är förtroendevalda av både väljare och partimedlemmar (Sjöblom, 1968).

Sjöblom menar även att det finns olika steg i beslutsprocessen som partiet måste ta hänsyn till innan de kan ta ett beslut. De måste även ta hänsyn till varje arena och hur detta beslut kommer att påverka partiet på alla tre plan (Sjöblom, 1968). Förklaringen till varför Moderaterna har ändrat sin politik gällande arbetskraftsinvandring går i linje med Sjöbloms arenor. Varje arena har en betydande faktor i beslutsprocessen, och påverkar även hur partiet kan uppnå strategiska mål. Där partiet sedan kan maximera sitt inflytande på arenorna. I kommande stycke presenteras de tre politiska arenorna (Sjöblom, 1968).

2.2 Partiinterna arenan

Sjöblom menar i sin teori att partiet kan ses på två olika sätt, det första sättet är att se partiet som ett verktyg där de försöker få externa röster. Det andra sättet är att det kan ses som en arena i sig, där partiets medlemmar samarbetar och diskuterar viktiga frågor och beslut. Sjöblom menar även att sammanhållningen i den partiinterna arenan är grunden till att partiet ska kunna uppnå sina strategiska mål. Med *partisammanhållning* menar Sjöblom att hela

partiet står bakom och är enade kring det beslut som tagits. Har partiet inte bra sammanhållning fallerar trovärdigheten hos partiet och flera aktörer drar sig undan, inklusive anhängare. Skulle detta ta plats får partiet det svårt för att maximera sina röster i den parlamentariska arenan då partiet anses som svagt med en svag sammanhållning (Sjöblom, 1968).

Sjöblom tar även upp olika aspekter som påverkar partisammanhållningen, en av dessa aspekter är *Partiets ståndpunkter*. För att partiet ska kunna uppnå maximalt parlamentariskt inflytande, menar Sjöblom att alla komponenter som partiet består av, ska rikta sig åt samma håll i stort sett. Komponenterna såsom medlemmar, partiledning, andra partier och anhängare. Skulle partiets komponenter inte komma överens om ett gemensamt mål, har de svårt att uppnå maximalt parlamentariskt inflytande och ses som svaga av andra aktörer (Sjöblom, 1968). Råder det brist på den interna partisammanhållning har partiet svårt att uppnå sina mål och anses som veliga, vilket leder till att de tappar väljare och andra partier utnyttjar detta till deras fördel för att framstå som bättre (Sjöblom, 1968). Partiet får även mindre inflytande i parlamentet om de ses som svaga. Partiet tvingas då att lägga sin energi på att fixa den bristande partisammanhållningen istället för att fokusera på de politiska målen (Sjöblom, 1968). Den interna partisammanhållningen, menar Sjöblom (1968) är den centrala delen för att partiet ska kunna uppnå maximalt partistöd i den parlamentariska arenan. Detta har en central roll i de resterande arenorna och för att de ska kunna fungera bra.

2.3 Väljararenan

Den centrala faktorn i väljararenan är att uppnå maximalt väljarstöd, för att uppnå detta måste partiet skapa opinionsstöd samt få resurstöd externa aktörer. En central del i väljararenan är *propaganda*, alltså partiets kommunikation med anhängare. Sjöblom nämner i sin teori att partiet upplever ett strategiskt dilemma där partiet inte kan nå ut till alla anhängare utan tvungen att anpassa sina budskap till olika grupper. Men partier riskerar att minska sin trovärdighet om de anpassar sig allt för mycket, helst vill partiet nå ut till hela gruppen men väljer istället breda budskap som kan nå ut till många av deras anhängare. Hur partiet förmedlar budskap och hur partiet har agerat under valrörelsen har en stor påverkan på hur en medborgare röstar i valet (Sjöblom, 1986).

Sjöblom nämner att det finns tre faktorer som påverkar fördelningen av röster mellan partierna, och fördelningen ser olika ut vid varje valår. Den första faktorn är *röst*

överföringen i gruppen, det vill säga att det sker en "överföring" av väljare från ett parti till ett annat. Den andra faktorn är att det sker en *förändring i valdeltagandet*, variationen av hur många det är som deltar i valomröstningen ser annorlunda ut vid varje valår. Sista faktorn är *väljarnas sammansättning*, detta är även den mest komplicerade aspekten för partierna att anpassa sig till. Detta leder till att partiet får en strategisk utmaning där de måste klura ut ungefär hur medborgarna kommer att rösta i nästa val. I samband med detta tar Sjöblom upp att partier använder sig av tidigare valresultat för informationsbas för att få en inblick i hur medborgare kommer att rösta. Att göra uppskattningar baserat på tidigare valresultat är ett vanligt fenomen som många partier använder sig av för att få en bedömning på väljarbeteendet (Sjöblom, 1968).

Trots att detta är ett vanligt fenomen är detta inte helt pålitligt. Sjöblom varnar i sin teori om att denna metod inte har i åtanke att det kan ske samhällsförändringar samt politiska förändringar som kan påverka hur anhängare väljer att agera under ett val. Syftet med att uppskatta tidigare valresultat är att kunna få en bedömning på hur "lojala väljare" agerar samt hur marginalväljare agerar. Men utifrån denna metod är det svårt att förutse hur en väljare kommer att rösta vid nästa val, då tidigare valresultat endast mäter hur någon agerade i stunden (Sjöblom, 1986).

2.4 Parlamentariska arenan

Centrala faktorn i den parlamentariska arenan handlar om möjligheten till inflytande, alltså att ha så stort inflytande att partiet får chansen att samarbeta med andra partier och bilda koalitioner. I den parlamentariska arenan fattas politiska beslut samt implementeras. Sjöblom benämner arenan som ett slags "schema" som där han använder sig av input-output begrepp för att förklara denna process. Sjöblom förklarar *input* som bygger på *krav och support* från externa aktörer, om partiet genomför kraven som de externa aktörerna kräver får de support genom röster. *output* benämner Sjöblom som resultatet av krav och support som parlamentet ger partiet. Beslut och krav implementeras som regeringen eller riksdagen fattat beslut om (Sjöblom, 1968).

Partierna fungerar som *gatekeepers* som Sjöblom benämner i sin teori, han syftar på att partierna väljer ut det som tas upp som sedan blir politiska förslag (Sjöblom, 1968). Ju bättre intern sammanhållning ett parti har desto större inflytande har partiet. Skulle partiet istället ha en svag intern sammanhållning har inte partiet lika mycket inflytande (Sjöblom, 1968).

Agerandet i den parlamentariska arenan beror på hur det parlamentariska systemet är uppbyggt, hur partier agerar samt hur samhället ser ut. Väljararenan har en stor roll i den parlamentariska arenan då väljarnas ståndpunkt kan variera samt påverka hur partiet agerar i parlamentet, vilket har en betydande roll inför valet (Sjöblom, 1968).

3.0 Tänkbara motiv & kriterier för slutsatsdragning

Genom att undersöka tidigare forskning och Sjöbloms teori är det möjligt att formulera tänkbara motiv. Syftet med studien är att undersöka vilka motiv som ligger till grund för Moderaternas politiska förändring, med hjälp av Sjöbloms teori och ett analyschema kommer studien att undersöka dessa motiv.

De tänkbara motiven utgår från Sjöbloms teori, då det är viktigt att tänkbara resultat grundar sig i en teori (Esaiasson et al., 2024)

Motiv 1: Väljararenan: Motivet bakom Moderaternas politiska förändring kan ligga i linje med att opinionen bland befolkningen förändras i samband med SD:s inträde i riksdagen 2010 och vill ha kvar sina väljare samt locka till sig nya anhängare.

Det centrala i väljararenan är röstmaximering och locka till sig nya anhängare. Kriterier för väljararenans slutstasdragning är:

- 1) Uttalanden som visar att partier “återspeglar väljarnas oro”
- 2) Uttalanden som visar att partiet förespråkar en restriktiv migrationspolitik
- 3) Partiet har agerat på ett sätt korrelerar med en svängande väljaropinion

Motiv 2: Partiinterna arenan: Här handlar det om att visa en stark sammanhållning i partiet och ta en tydlig ställning i arbetskraftsinvandrings frågor. Detta visar att Moderaterna är enade om att förhindra fusk av systemet och ta in lågkvalificerad arbetskraft från tredjeländ.

Kriterier för Partiinterna arenan slutstasdragning är:

- 1) uttalande som pekar på en intern partisammanhållning,
- 2) Uttalanden som pekar på att Moderaterna är ett enat parti utan en splittring i partiet

Motiv 3: Parlamentariska arenan: Motivet till Moderaternas förändring kring arbetskraftsinvandringspolitik sedan 2015 ligger i linje med att få större chans till att bilda samarbeten med andra partier, som sedan stärker positionen i riksdagen. Detta ökar konkurrensen med andra partier som sedan kan leda till att Moderaterna får ökad stöd.

Det centrala i Parlamentariska arenan är att få inflytande och bilda samarbeten samt koalitioner med andra partier. Parlamentariska arenans slutstasdragning är:

- 1) Uttalanden som belyser att partiet ett sätt för att komma närmare andra partier
- 2) Uttalanden som belyser en vilja av samarbeten med andra partier eller vilja att bilda koalitioner

3.1 Material och avgränsningar

Materialet som studien kommer att undersöka är offentliga politiska dokument. Materialet består av debattartiklar, motioner, partiprogram, manifest, pressnyheter och stämmohandlingar från 2008-2025. Materialet som valts ut har en relevans i att undersöka arbetskraftsinvandringspolitiken i de tre arenorna samt hur den över tid har förändrats.

Studien har behövt göra avgränsningar för att kunna undersöka varför Moderaterna ändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik efter 2015. Studien har begränsat sig på tidsperioden 2008-2025, materialet som består av Moderaternas politiska dokument och riktat sig in på arbetskraftsinvandring.

3.2 Metod

Uppsatsen är en empirisk studie där text är materialet som analyseras och med hjälp av motivanalys och undersöker vilka faktorer som har bidragit till en förändring över tid. Att använda sig av kvalitativ textanalys som metod innebär att tolka och förstå innehållet i texter för att sedan kunna identifiera motiv som bidragit till en politisk förändring hos Moderaterna kring arbetskraftsinvandring. Något som studien syftar till att genomföra (Esaiasson, P. et. al., 2024). Med denna typ av material kan studien undersöka hur de tre politiska arenorna har förändrats sedan flyktingkrisen 2015 (Sjöblom, 1968). Syftet med studien är att förklara varför Moderaternas politik kring arbetskraftsinvandring har förändrats över tid, samt vilka motiv som ligger bakom denna förändring. Något som gör en kvalitativ textanalys med motivanalytisk ansats den mest lämpliga (Esaiasson, P. et. al., 2024). Studien syftar inte till

att mäta hur många gånger ord används utan snarare till att undersöka en förändring över tid (Esaiasson, P. et. al., 2024).

Det teoretiska ramverket som genomgår i studien är Sjöbloms teori om de “*tre politiska arenorna*” (1968). Ramverket kommer att användas för att identifiera skillnaden som har uppstått i de tre arenorna. I samband med att identifiera de olika faktorerna som har påverkat denna förändring, kommer en jämförelse mellan de tre arenorna att utföras i olika tidsperioder.

Utöver Sjöbloms teori kommer ett analyschema att användas till hjälp för att se vilka motiv som ligger bakom varje arena.

3.3 Motivanalys

För att kunna identifiera vilka motiv som bidragit till Moderaternas politiska förändring kring arbetskraftsinvandring kommer en motivanalytisk ansats att tillämpas i studien. En motivanalytisk ansats syftar till att undersöka samt tolka vilka motiv och drivkrafter som ligger till grund för den politiska förändringen som Moderaterna har gjort. Esaiasson P. et. al (2024) menar att en motiv analytisk ansats är tillämplig när en studie analyserar texter med syfte att undersöka de bakomliggande faktorerna som bidrar till den politiska förändringen snarare än att tolka det som står direkt i texterna. Syftet med studien är att förstå och tolka *varför* Moderaterna uttrycker sig som de gör idag jämfört med hur de gjorde innan flyktingkrisen 2015.

Motivanalytisk är en vanlig metod för att förklara *varför* politisk förändring uppstår (Axel Hadenius, 1984). För att kunna förklara varför en politisk förändring har hänt, inkluderas flera frågor för att komma fram till svaret. Frågor som: Vad vill aktören i slutändan åstadkomma? Vad finns det för intentioner? Vilka är avsikterna? Hur ser målen ut? När dessa frågor kombineras har man besvarat frågan om *varför* politisk förändring sker (Esaiasson, P. et. al., 2024).

Det finns redan befintlig forskning kring Moderaternas migrationspolitik och hur den har förändrats över tid sedan flyktingkrisen 2015, men det finns begränsad forskning om vilka faktorer som har bidragit till Moderaternas politiska förändring kring arbetskraftsinvandring sedan flyktingkrisen 2015. Denna studie bidrar med en djupare förståelse kring hur

Moderaterna ändrar sin politik i de tre arenorna över tid.

3.4 Material

Studien är en aktörcentral analys vilket innebär att materialet som valts ut är baserade på uttalanden från Moderaternas partikongress, verkställande utskott och partiledning. Det är riksdagsdokument och Moderaternas offentliga politiska dokument. Studien undersöker Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandring politik vilket innebär att det är en aktörcentrerad studie. Materialet består av Moderaternas uttalande från stämmor, riksdagsdokument, valmanifest och partiprogram och pressmaterial. Vilket är viktigt för att kunna utföra en motivanalys (Esaiasson et al., 2024).

Materialet som valts ut till studien ligger även i linje med Sjöbloms teori (1968) där materialet representerar varsin arena. I den partiinterna arenan ligger den centrala analysen i politiska program och stämmohandlingar samt pressmaterial. I dessa dokument uttrycker sig Moderaterna om partiets värderingar, ståndpunkter och prioriteringar, vilket ligger i linje med att kunna göra en analys om partisammanhållningen då syftet är att skapa enighet inom partiet (Sjöblom, 1968).

Analysen i väljararenan kommer att bestå av debattartiklar, valmanifest och partiprogram där syftet är att undersöka hur Moderaterna uttrycker sig för att nå röstmaximering och för att rikta sig mot en viss grupp av anhängare. Något som ligger i linje med Sjöbloms teori (1968).

För att sedan studera den parlamentariska arenan kommer materialpropositioner, utskott och riksdagsmotioner att användas. Detta gör att studien kan undersöka Moderaternas ståndpunkt och hur de ligger till i relation till de andra partierna för att kunna samarbeta och skapa koalitioner för att kunna ha stort inflytande i parlamentet. Detta ligger i linje med Sjöbloms teori (1968)

Tidsramen av materialet som valts ut är 2008-2025 då detta är relevanta tidsperioder där arbetskraftsinvandring har haft en betydande roll i politiken. Särskilt efter reformen 2008 som underlättade processen av arbetskraft från tredjeländ. 2015 var startskottet för flyktingkrisen och Fredrik Reinfeldt gick av som partiledare samt regeringsskiftet efter valet 2022 där Moderaterna vann valet. Efter att Moderaterna vann valet fick vi se massa förändringar i deras politik och hur de har agerat efter flera uttalanden. Därav är det väsentligt att undersöka

just dessa tidsperioder.

Något som är viktigt att ta hänsyn till är att det finns begränsat material till den partiinterna arenan. Det finns tillgång till mer material från tiden efter 2015 än tiden innan, vilket kan påverka jämförelsen i studien. Något som studien beaktar. Denna begränsning innebär att studien kommer att innefatta mer material av tiden efter flyktingkrisen 2015 än efter, i analysen av den partiinterna arenan.

3.5 Analysverktyg

I detta avsnitt presenteras hur analysen av materialet kommer att gå tillväga, samt en presentation av analys-schemat för hur studiens motiv kategoriseras. Studien utformas av en deduktiv ansats, vilket innebär att det redan finns förutbestämda kategorier som utformats av en teoretisk förklaringsmodell (Esaiasson et al., 2024).

Analysredskapet som har utformats inför denna studie baseras på Sjöbloms teori (1968) om de tre arenorna. Analys-schemat består av olika kolumner som representerar varsin arena. Kolumnerna delas upp i tre kategorier: fokus, frågor och exempel på motiv. "Fokus" kolumnen avser att förtydliga vad arenan fokuserar på, "frågor" avser att förtydliga den centrala frågan i varje arena och den sista kolumnen, "exempel på motiv" avser att förtydliga vad för sorts motiv varje arena drivs av.

För att analys-schemat som denna studie använder sig av ska fungera, krävs det att analysverktyget grundar sig i samma teoretiska ramverk (Esaiasson et al., 2024). Något som denna studie har gjort då analysverktyget grundar sig i Sjöbloms (1968) teori.

Analysverktyget tar inspiration av artikeln "*Ideologiska förskjutningar i politiska partier*" skriven av Molly Griffiths (2024)

Nedan presenteras analys-schemat samt hur materialet kommer att analyseras:

Arena	Fokus	Frågor	Exempel på motiv

Väljararenan	Fokus på röstmaximering	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings politik för att attrahera anhängare?	<i>“Genom ett högre lönekrav för arbetskraftsinvandring kan den arbetskraft som redan finns i Sveriges bättre tas tillvara för andra arbeten”</i> (Moderaterna, 2021)
Partiinterna arenan	Fokus på intern partisammanhållning	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings politik för att förstärka / visa på en stark partisammanhållning?	<i>“Moderaterna anser att invandringen till Sverige behöver minska om vi ska klara integrationen och minska utanförskapet. Därför genomför den moderatledda regeringen nu ett nödvändigt paradigmskifte inom svensk migrationspolitik. Vi skärper även kraven för att förvärva svenskt</i>

			<i>medborgarskap. (Moderaterna, u.å)</i>
Parlamentariska arenan	Fokus på koalitionsbildning och partikonkurrens	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings politik för att få inflytande/samarbeta/bi lda koalitioner med andra partier i parlamentet?	<i>“Ett ordentligt höjt försörjningskrav är ett viktigt steg i regeringens arbete med att skärpa villkoren för arbetskraftsinvan dring. Nivån syftar till att minska fusk och utnyttjande kopplat till arbetskraftsinvan dring och till att fler som redan är i Sverige ska ta de jobb som finns, säger migrationsministe r Maria Malmer Stenergard.” (Regeringen, 2023)</i>

Exemplen som har valts ut i tabellen är relevanta för varje arena. Exemplen är inte “bevis” i sig för att avgöra vilken arena som har den största påverkan i varför Moderaternas

arbetskraftsinvandringspolitik har förändrats, utan det är ledtrådar för att hitta motiv i varje arena. Analysen går ut på att identifierade motiven som ligger till grund för Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik, detta ligger till grund för studien för att kunna avgöra vilken arena som har den största rollen i Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik.

Väljararenans exempel har valts ut då den ligger i linje med röstmaximering. Utifrån exemplet i tabellen kan detta tyda på att Moderaternas förändrade politik gällande arbetskraftsinvandring kan motiveras av att Moderaterna vill ligga i linje med deras anhängare och deras oro över arbetslösheten. Detta ligger i linje med Sjöbloms teori (1968) där fokuset i denna arena ligger på just röstmaximering bland anhängare, både att behålla sina gamla anhängare samtidigt som de försöker locka till sig nya anhängare för att nå röstmaximering.

Exemplet i den partiinterna arenan indikerar på att visa en tydlig sammanhållning i partier där har tydliga riktlinjer och för samma politik utåt för att tyda på en stark sammanhållning inom partiet. Detta visar att Moderaterna har en stark partisammanhållning vilket visar ett starkt parti som håller ihop. Detta ligger i linje med Sjöbloms teori (1968) som syftar på att intern partisammanhållning kan leda till stort inflytande i riksdagen.

Exemplet i den parlamentariska arenan indikerar på att minska fusk, och prioritera arbetslösheten i Sverige innan arbetsgivare hämtar arbetskraft från tredjeland. Detta indikerar på en politik som prioriterar Sverige och där flera partier står enade vilket öppnar upp för samarbete och koalition mellan partiet. Något som ligger i linje med Sjöbloms teori (1968) i den parlamentariska arenan, där fokuset är just samarbete mellan partier

3.6 Genomförande av motivanalys

För att säkerställa transparens och systematisk tolkning i studien genomförs motivanalysen i flera analytiska steg. Materialet som analyseras inleds med en noggrann läsning som upprepas flera gånger av det empiriska materialet. Detta för att få en helhetsbild av Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik.

Utifrån materialet väljs sedan citat ut som är relevanta för studien som analysen bygger till stor del på. Citaten diskuteras sedan och jämförs med tiden innan och efter 2015. Citaten som

väljs ut kodal utifrån analys-schemat som bygger på Sjöbloms teori (1968) om de tre politiska arenorna. Citaten som väljs ut bygger på motiven som ligger till grund för varje arena.

Studien definierar observationer som återkommande och uttryck som bygger på att vara bakomliggande motiv till Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik. Fokuset kommer att ligga på att hitta formuleringar som visar på en skärpning av arbetskraftsinvandring som skiljer sig åt från tiden innan 2015. Studien kommer inte att fokusera på begrepp som bevis till motiv utan letar snarare efter formuleringar som indikerar på en skärpt politik. Motiv identifieras med hjälp av analys-schemat som bygger på Sjöbloms teori (1968) där material till varje arena analyseras systematiskt utifrån de förutbestämda kriterierna som ligger till grund för varje arena. Motiven fastställs inte utifrån enskilda citat utan en sammanställning av flera observationer inom samma arena formar ett analytiskt mönster som visar en förändring över tid.

För att sedan kunna dra en slutsats kommer en jämförelse av motiven för varje arena att ta plats. Detta för att sedan kunna avgöra vilken arena och vilka motiven som har det största inflytandet till varför Moderaterna ändrade sin arbetskraftsinvandring efter flyktingkrisen 2015.

3.7 Kritik av metod och material

Studien bygger på en kvalitativ motivanalys och utgår ifrån Sjöbloms teori (1968). Denna typ av studie medför vissa begränsningar som studien behöver ta hänsyn till. En begränsning som tar plats i studien är en subjektiv tolkning. Studien syftar till att identifiera motiv som ligger till grund för Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik och därmed finns det risk för en subjektiv tolkning. Trots att studien kommer att utgå ifrån en tydlig tabell finns det risk att andra forskare tolkar analysen på ett annat sätt.

Studiens generaliserbarhet minskar även, i och med att denna studie utgått från Moderaternas politiska dokument begränsas studien till just Moderaterna. Denna typ av studie kan fortfarande genomföras med samma mall men då krävs det annat material, vilket stärker den interna validiteten för studien.

3.8 Validitet och reliabilitet

Validitet innebär att studien undersöker det studien syftar till att undersöka (Esaiasson et al.,

2024). I detta fall ifall studien verkligen undersöker *varför* Moderaterna förändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik. Genom att begränsa sig till Moderaternas politiska dokument som bygger på stämmor, partiprogram, pressnyheter, propositioner som fördelas till varje arena, så skulle validiteten i denna studie vara relativt hög. Något som kan påverka validiteten är begräsningen av material till den partiinterna arenan innan 2015, då trots flera försök att nå Moderaterna och försöka att få tag på material, så har det inte gått igenom.

Reliabilitet handlar om tillförlitlighet, och att en studie är transparent, konsekvent och systematisk. Det handlar om ifall andra forskare skulle kunna utföra samma typ av studie men kräver inte att få samma resultat (Esaiasson et al., 2024). Reliabiliteten i denna studie är hög då den under hela analysens har under analysens gång, systematiskt utgått från ett analyschema inspirerat av artikeln “*Ideologiska förskjutningar i politiska partier*” skriven av Molly Griffiths (2024).

4.0 Resultat

I detta stycke presenteras resultatet av att ha tillämpat analysverktyget på materialet som har valts ut till studien. Sedan presenteras tänkbare motiv på respektive arena för att definiera vilken arena som har störst betydelse i Moderaternas förändrade politik.

Studien gör en tydlig åtskillnad mellan empiriskt belägg, tolkning och analytiskt slutsats. I resultatdelen presenteras det empiriska materialet i form av citat och konkreta formuleringar. Det utförs sedan en tolkning av hur citaten och formuleringar tolkas genom att tillämpa Sjöbloms teori (1968), sedan sker en analytisk sammanfattning av materialet på arenanivå. På detta vis skiljs det empiriska belägget, tolkningar och det analytiska slutsatsen åt. Detta görs i syfte av att öka studiens transparens.

4.1 Väljararenan

Väljararenans centrala del är på röstmaximering och att locka till sig nya anhängare samt hålla kvar sina gamla. De riktar sina politiska budskap till både större och mindre grupper (Sjöblom, 1968). Utifrån Moderaternas uttalanden kan vi se att partiet med senare år använder sig av en restriktiv retorik gällande arbetskraftsinvandring i samband med att Sverigedemokraterna (SD) tog sig in i den parlamentariska arenan med en växande publik (Demker och Odalm, 2022). Detta kan tyda på att Moderaterna väljer att anpassa sina

strategier utefter opinionen som har lett till SD:s växande parti, och försöker därmed locka till sig nya anhängare samt för att inte förlora anhängare de länge har haft.

Vi ser en tydlig förändring i Moderaternas diskurs om migration och integritet. Begreppet ingår i arbetskraftsinvandring. Nedan visas alliansens valmanifest 2014-2018:

“Vi lever i en tid som präglas av oro och konflikter i vår omvärld. Allt fler människor i Europas närhet flyr undan krig, förtryck och förföljelse. En del av dem väljer att komma till vårt land med hopp om ett bättre liv. Alliansen står upp för ett välkomnande samhälle som präglas av respekt, tolerans och öppenhet. De människor som kommer till Sverige blir en del av vårt samhälle och bidrar i förlängningen till att göra Sverige till ett bättre land genom jobb, företagande, olika erfarenheter och kulturell mångfald. Tillsammans bygger vi Sveriges framtid.”(Alliansen, 2014).

Citatet visar hur Moderaterna är en del av den positiv politik som alliansen bedriver av att välkomna invandrare och arbetskraftsinvandring. Detta uttalande riktar sig in på den grupp av anhängare som har invandring som en hjärtefråga och lockar då till sig anhängare samt behåller de som delar samma värderingar som detta uttalande. Uttalandet *“Alliansen står upp för ett välkomnande samhälle som präglas av respekt, tolerans och öppenhet.”* visar även att Moderaterna var mer öppna till att ta emot den stora invandringen. Genom att uttrycka sig *“De människor som kommer till Sverige blir en del av vårt samhälle och bidrar i förlängningen till att göra Sverige till ett bättre land genom jobb, företagande, olika erfarenheter och kulturell mångfald.”* visar detta citat att Moderaterna var en del av en öppen och liberal politik som välkomnade en stor variation av arbetskraftsinvandring samtidigt som de betonar att ett mångkulturellt samhälle är något positivt.

Moderaternas valmanifest 2022 visar hur kraftig vändning deras politik har tagit sedan alliansens tid. Moderaterna beskriver migration som ett samhällsproblem och något som skadar välfärden om arbetskraften från tredjeländ inte tillhör högkvalificerade kravet. Moderaternas första mening i deras valmanifest 2022 om invandring och integration lyder *“Invandringen till Sverige behöver minska för att integrationen ska fungera bättre”*(Moderaterna, 2022). Redan i första meningen ser vi hur Moderaterna försöker vinkla migration och integrationen som något negativt och behöver minskas. Medan Alliansens citat har en positiv vinkel på invandring och integration har Moderaternas valmanifest 2022 även

en rubrik *“Vi ska minska invandringen”* där de beskriver migration som ett samhällsproblem om den inte kontrolleras *“En målstyrd, stram och hållbar migrationspolitik är en förutsättning för att integrationen ska fungera. Vår integrationsförmåga ska vara styrande för nivån på invandringen. Antalet asylsökande till Sverige behöver minska betydligt. Av största vikt är att den som fått ett nej på asylansökan så fort som möjligt lämnar landet. Vi riskerar annars ett växande skuggsamhälle, med social utsatthet, illegalt arbete och brottslighet – där särskilt barn drabbas hårt”*(Moderaterna, 2022).

Moderaterna betonar att *“antalet asylsökande till Sverige behöver minska betydligt”*, detta visar hur Moderaterna ser migration som något negativt och behöver minskas, något som ligger i linje med opinionen då de vann valet 2022. (Migrationsverket, 2023). Uttalandet om *“Vi riskerar annars ett växande skuggsamhälle, med social utsatthet, illegalt arbete och brottslighet – där särskilt barn drabbas hårt”* visar hur Moderaterna använder sig av begreppet *“riskerar”* där de lockar till sig anhängare som ser migrations om ett samhällsproblem. Genom att uttrycka sig på detta vis, visar Moderaterna en mer restriktiv politik gällande arbetskraftsinvandring (Moderaterna, 2022). Genom att uttrycka sig på detta vis, kan detta se ut som att Moderaterna försöker att anpassa sin politik efter den restriktiva opinionen som bildades i samhället efter 2015 (Demker, 2012). Samtidigt som Moderaterna är rädda för att mista sina anhängare till Sverigedemokraterna, vilket var en huvudorsak till den stora förändringen i Sveriges politik (Demker och Odmalm, 2022).

Moderaterna för även fram att de vill skärpa kraven för arbetskraftsinvandringen, när det finns svenskar som är arbetslösa och som kan ta jobben, istället för att arbetsgivaren ska hämta hit någon från tredjeland (Moderaterna, u.å). De syftar till att prioritera den svenska arbetslösheten framför arbetskraftsansökningar från tredjeland.

Moderaterna tog även fram ett lönekrav *“Vårt förslag är att lönekravet ska motsvara 85 procent av medianlönen på den svenska arbetsmarknaden. År 2021, skulle gränsen hamna på 27 540 kr/månad.”* samtidigt som *“Moderaterna vill därför stoppa möjligheterna till arbetskraftsinvandring av personliga assistenter.”* och kopplar ihop personliga assistenter från tredjeland ihop med kriminalitet och fusk (Moderaterna, u.å).

“Sveriges migrationspolitik måste vara stram under lång tid framöver.” säger Moderaterna i sitt valmanifest 2018 (Moderaterna, 2018). I sina valmanifest efter flyktingkrisen 2015 ser vi hur Moderaterna använder sig av ord som konstruerar migration som något negativt och vill

ständigt “strama åt” migrationspolitiken (Moderaterna, 2018). Något som skiljer sig från valmanifestet som alliansen hade och politiker som Fredrik Reinfeldt drev under sin tid som statsminister. Vi ser även hur Moderaterna trycker på bidragsfrågor i sina dokument, särskilt sina valmanifest där de ständigt målar upp att invandrare lever på bidrag och de som ansöker om att ta hit sina familjer blir arbetslösa, viket leder till att integrationen står på spel. Moderaterna tar upp bidragsfrågan i sitt valmanifest 2018: *“När nyanlända hamnar i livslånga utanförskap blir kostnaderna stora för både individer och familjer. Löftet om en bättre framtid för barnen – social rörlighet – ersätts med hotet om social ärflighet när utanförskap går i arv till barn som aldrig ser sina föräldrar gå till jobbet. Kostnaderna blir också stora för stat och kommun. Pengar som skulle kunna gå till välfärdens kärna, går i stället till olika former av bidrag.”* (Moderaterna, 2018). Samtidigt syns det tydligt i Moderaternas valmanifest 2018 att de vill gå ifrån den tidigare öppna och liberala politiken de bedrev om migration. Moderaterna lägger fram förslag så ligger i linje med deras strama politik:

”MODERATERNAS FÖRSLAG:

- Sverige ska ta emot färre asylsökande än under de senaste åren.
- Tillfälliga uppehållstillstånd ska vara huvudregel.
- Skärp försörjningskravet vid anhörginvandring
- Krav på egen försörjning och kunskaper i svenska för permanent uppehållstillstånd.
- Ett gemensamt kvotflyktingsystem i EU.”

Efter valet 2022 utförde valforskningsprogrammet en rapport om Moderaternas väljare 2022. De visade att Moderaternas anhängare i större utsträckning hade frågor som rörde migration, energi samt lag och ordning som hjärtefrågor. 79 procent av Moderaternas anhängare gav resultat på att de ville minska på mottagandet av flyktingar, i väljarkåren som helhet har Moderaterna 22 procentenheter när det gäller flyktingmottagandet. Vilket innebär att det är 22 procentenheter fler bland Moderaternas anhängare som har en restriktiv opinion gällande migration jämfört med de andra partierna (Valforskningsprogrammet, 2025).

Sättet som Moderaterna uttalar sig på kan ses som motiv i väljararenan. Moderaterna vill nå röstmaximering genom att de anpassar sin politik till en grupp där deras opinion har blivit mer restriktiv efter flyktingkrisen 2015.

Nedan visas en tabell av en sammanställning av tolkningarna som har genomförts av motiven

som ligger till grund för hur partiet anpassar sin politik efter att attrahera anhängare.

Arena	Fokus	Frågor	Motiv
Väljararenan	Fokus på röstmaximering	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings politik för att attrahera anhängare?	Genom att belysa Moderaternas stora satsning på att strama åt arbetskraftsinvandringspolitiken. Genom att anpassa sin arbetskraftsinvandringspolitik utefter den allmänna opinionen som blev mer restriktiv efter SD:s inträde i riksdagen och efter flyktingkrisen 2015

4.2 Partiinterna arenan

Fokuset i den partiinterna arenan är partisammanhållning och att partiet visar att de står eniga i sin politik och sina ståndpunkter. (Sjöblom, 1968).

I Moderaternas politiska program uttrycker partiet sig som ett enat parti:

“Moderaterna anser att invandringen till Sverige behöver minska om vi ska klara integrationen och minska utanförskapet. Därför genomför den moderatledda regeringen nu ett nödvändigt paradigmskifte inom svensk migrationspolitik. Vi skärper även kraven för att förvärva svenskt medborgarskap.” (Moderaterna, u.å)

De uttrycker ännu tydligare i sitt politiska program om arbetskraftsinvandring hur eniga de är i sina ståndpunkter med rubriker som: *“Moderaterna vill införa ett lönekrav för arbetskraftsinvandring”*, *“Moderaterna vill avskaffa möjligheterna till spårbyte”* och

“Moderaterna vill införa ett totalstopp för arbetskraftsinvandring av personliga assistenter”
(Moderaterna, u.å).

Genom att Moderaterna uttrycker sig på detta sätt visar de att de står starkt enade om förändringen de vill ska hända gällande arbetskraftsinvandring. I detta fall att politiken ska bli mer restriktiv. Detta tyder på en tydlig diskurs som finns inom partiet som lyfts fram i deras politiska program genom att formulera sig som: *“Moderaterna vill ta bort möjligheterna till spårbyte.”*

I sin arbetsstämma 2025 uttrycker sig Moderaterna:

“Det är Moderaternas övertygelse att alla människor ska kunna växa och nå sin fulla potential genom egen ansträngning. Vart en människa är på väg ska vara viktigare än varifrån hon kommer. För den som är beredd att vara en del av den svenska samhällsgemenskapen ska Sverige vara ett möjligheternas land.” (Moderaterna, 2025).

Detta visar på en tydlig partisammanhållning och enighet om vilken riktning partiet ska ta för att gynna Sveriges välfärd. Vidare i stämman uttrycker sig Moderaterna följande:

“Vi är övertygade om att integrationsproblemen går att lösa men vi ser också att de är mycket stora. Det gör att vi under överskådlig tid måste begränsa den asylrelaterade invandringen så att migrationspolitiken anpassas efter Sveriges integrationsförmåga. Det kräver till viss del EU-gemensamma lösningar och att Sverige ska fortsatt vara pådrivande för en stram migrationspolitik i EU.” (Moderaterna, 2025).

Citaten ovan visar en enighet om Moderaternas ståndpunkt gällande invandring och integrationen. De anser att invandringen har bidragit till ett integrationsproblem och är eniga om hur integrationsproblemet ska lösas.

I ett nyhetsreportage från 2025 debatterar Douglas Thor som är ordförande för Moderata ungdomsförbundet (Muf) om att asylsökande inte kan byta spår till arbetskraftsinvandrare. Han uttrycker sig följande:

“Sverige har haft problem under lång tid med galenskaper i migrationssystemet” (SVT

nyheter, 2025)

Han uttrycker även att Muf tycker att det drabbar fel personer, speciellt de som arbetar i högkvalificerade arbeten och blir drabbade av att bli hemskickade. Han uttrycker även att han är kritisk till hur migrationen fungerar:

“En person som våldtagit en 100-åring i äldreomsorgen ansågs vara för etablerad i Sverige för att kunna utvisas. Samtidigt ser vi andra som gör rätt för sig, arbetar och sköter sig, som ändå utvisas” (SVT nyheter, 2025)

Denna diskurs visar på en oenighet inom partiet, där det Moderata ungdomsförbundet inte håller med om hur Moderaterna har hanterat migrationen i Sverige. Denna oenigheten påverkar partiet negativt då andra ser partiet som svagt och inte pålitligt.

I denna artikel debatterar Muf med moderata migrationsministern Johan Forsell där han besvarar Thor med:

“Det är en svår och komplex fråga. Kanske den allra svåraste i migrationspolitiken. Samtidigt vet vi att systemet med spårbyte har inneburit väldigt mycket fusk och missbruk”(SVT nyheter, 2025)

Johan Forsell besvarar med att människor har möjlighet att söka arbetstillstånd efter att de har lämnat landet och att Moderaterna även har kortat ner tiden för handlingsprocessen. Med detta anser Muf är omständigt, att individer ska behöva lämna landet för att kunna byta spår för att få uppbhållstillstånd. Samtidigt säger Thor att *“för mig är Moderateran ett parti som sätter människan före systemet.”* (SVT nyheter, 2025).

Moderaterna uttrycker sig även:

“Vi har tagit krafttag mot brottsligheten och minskat invandringen. Vi har levererat vad vi lovade. Sverige är på rätt väg – men vi är inte framme.”(Moderaterna, 2025).

“Vi moderater lovar inte allt till alla, men vi håller vad vi lovar”(Moderaterna, 2025).

Moderaterna uttalar sig om hur de håller det partier lovar och lägger migration i samma kategori som brottslighet. Samtidigt som att partiet framstår som eniga om politiken de bedriver när de i själva verket inte är de.

I sin partistämman från 2019 betonar Moderaterna vikten av att få in nationella arbetskraft för att gynna företagen samtidigt som de nämner att det är en viktig del för Sverige utveckling:

“Vissa spetskompetenser kommer att vara svåra att hitta enbart i Sverige. Därför behövs en fungerande arbetskraftsinvandring, så att företag alltid kan hitta rätt kompetens.”(Moderaterna, 2019)

“Det är viktigt att locka högkvalificerade arbetskraftsinvandrare för att företag ska kunna växa.” (Moderaterna, 2019)

“Genom att attrahera internationella studenter och forskare till Sverige kan vi stärka vår konkurrenskraft och säkerställa att vi ligger i framkant vad gäller innovation och utveckling.” (Moderaterna, 2019)

De nämner även att det är väsentligt att värna om arbetsgivarens roll att kunna avgöra om det finns behov för arbetskraft samtidigt som partiet betonar att det är viktigt att kontrollera så att det inte sker fusk eller missbruk av systemet:

“Staten ska garantera att regelverket inte utnyttjas för att kringgå asylprocessen eller för att undergräva lönebildningen på arbetsmarknaden.”(Moderaterna, 2019).

Muf berättar i Svenska Dagbladet (2021) att de inte håller med Moderaternas strama arbetskraftsinvandring. Muf uttrycker att Moderaterna bör hålla fast vid förslagna åtgärder som presenterades år 2014 av den dåvarande migrationsministern Tobias Billström som *”motverkar missbruk, balanserar förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och ökar arbetstagarnas trygghet utan att försvåra för människor att komma till Sverige och arbeta”* (Svenska Dagbladet, 2021)

Genom att Muf uttrycker en oro och kritiserar hur Moderaterna har hanterat migration, visar detta en oenighet inom partiet internt. Detta tyder på att partiet anses som splittrat och att den

interna partisammanhållningen inte är stabilt. Genom att ha oenighet internt inom partiet belyser detta även en intern konflikt som speglar sig inom politiken.

I en debattartikel hos Svenska Dagbladet (2012) diskuterar Gunnar Axén i som var riksdagsledamot och ordförande i socialförsäkringsutskottet om arbetskraftsinvandring:

”Moderaterna verkar för en positiv syn på invandring till Sverige. Det finns alldeles för många krafter som vill stänga och isolera vårt land vilket skulle begränsa de flesta av våra perspektiv och inte gynna Sverige” (Svenska Dagbladet, 2012).

Samtidigt som Axén även tar upp att *”vi vara medvetna om de många utmaningar som finns gällande arbetskraftsinvandringen. På senare tid har det uppmärksammats hur oseriösa arbetsgivare handlar med arbetstillstånd för att tjäna pengar på något som kan beskrivas som människosmuggling. Våra i grunden framgångsrika regler för arbetskraftsinvandring får inte missbrukas på detta sätt och sådana problem ska självklart åtgärdas.”* (Svenska Dagbladet, 2012).

Detta uttalande visar på att partiet inte stramade åt arbetskraftsinvandringen åt endast högkvalificerad arbetskraft utan fokuserade på att minska på missbruket av systemet medan de samtidigt uttalade sig om att stoppa arbetskraftsinvandringen *inte* gynnade Sverige. Något Moderaterna inte uttalar sig om idag.

Nedan presenteras motiv bakom den partiinterna arenan: Den partiinterna arenan har motstridiga motiv. Det finns bakomliggande motiv som belyser en stram och mer kontrollerad process av arbetskraftsinvandring medan Muf menar att Moderaterna har hanterat migrationen fel och att det är individer som faktiskt bidrar till samhället som också drabbas snarare än de som faktiskt begår brott.

Arena	Fokus	Frågor	Motiv
Partiinterna arenan	Fokus på intern partisammanhållning	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings	Moderaterna betonar vikten av att kontrollera fusk och missbruk av

		politik för att förstärka / visa på en stark partisammanhållning?	systemet Partiet betonar även vikten av att endast ta in högkvalificerad arbetskraft från tredjeland

4.3 Parlamentariska arenan

Det centrala i den parlamentariska arenan, enligt Sjöblom (1968), är att få inflytande i parlamentet samtidigt som att öppna upp för samarbete och skapa koalitioner.

Propositionen 2008 underlättade processen för att hämta arbetskraftsinvandrare från tredjeland. Detta i syfte att lätta på trycket på arbetskraftsbristen och inte för att vara en lösning på någon "migrationskris". Detta uttryck tydligt i det första stycket i propositionen:

"I propositionen föreslås nya regler för arbetskraftsinvandring till Sverige. Genom dessa införs ett effektivare och mer flexibelt system för arbetskraftsinvandring som har till syfte att underlätta rekryteringen av arbetskraft från tredjeland." (Regeringen, 2008/Prop. 2007/08:147).

Innan propositionen 2008 infördes så avgjorde myndigheter om det var brist på arbetskraft och det var utefter deras behov som Sverige tog emot arbetskraftsinvandring. Efter propositionen 2008 ändrades maktförhållandet och det var nu arbetsgivaren som avgjorde ifall det var nödvändigt med arbetskraft från tredjeland (Regeringen, 2008/Prop. 2007/08:147). Moderaterna beskriver det på detta vis:

"Den nuvarande ordningen för prövning av om det finns behov av att rekrytera arbetskraft från tredjeland, den s.k. myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen, upphör. Arbetsgivarens bedömning av behovet av en sådan rekrytering ska vara utgångspunkten vid

handläggningen av ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd.”(Regeringen, 2008/Prop. 2007/08:147).

I en motion till riksdagen av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson diskuterar de migration och de uttrycker sig följande:

“Arbetskraftsinvandringen har varit ett värdefullt tillskott till svensk ekonomi, och högkvalificerad arbetskraftsinvandring kommer fortsatt vara viktig för Sverige. En viktig del i att Sverige ska vara attraktivt, särskilt för högkvalificerad arbetskraft, är att handläggningstiden är kort. En 30-dagarsgaranti bör därför införas.” (Riksdagen, 2022).

Moderaterna trycker tydligt på att den arbetskraft som gynnar Sverige är endast den högkvalificerade arbetskraften, och att det är den sortens arbetskraft från tredjeland som Moderaterna vill välkomna in till Sverige. Där de även vill införa en 30-dagarsgaranti för högkvalificerad arbetskraft. Vi ser att Moderaterna målar upp arbetskraftsinvandring som något positivt som de sedan preciserar till högkvalificerad arbetskraft. Motiven bakom dessa uttalanden ligger i linje med Sjöbloms teori (1968) om att föra en politik som andra partier kan ta del av och vilja samarbeta, i detta fall att införa en kort handläggningstid för att göra systemet mer effektivt och välkomna högkvalificerad arbetskraft till Sverige för att gynna den svenska ekonomin.

Vi kan se att Moderaterna och SD:s politik ligger i linje med varandra, där de lättare kan skapa samarbete och koalitioner. Detta, enligt Sjöbloms teori (1968), kan göra att de får ett stort inflytande i den parlamentariska arenan. Vilket är ett motiv i den parlamentariska arenan.

I motionen *“Ett starkare Sverige”* (2014) ser vi hur Moderaterna är en del av en positiv politik gentemot arbetskraftsinvandring. De uttrycker sig följande:

“Om jobben ska fortsätta bli fler måste vi fortsätta vara öppna gentemot vår omvärld. Sveriges export motsvarar nästan hälften av vår BNP. Alliansen vill underlätta för handel, riva fler handelshinder och stärka företagens exportmöjligheter. Vi ska också fortsätta hålla dörren öppen för människor som genom arbetskraftsinvandring kommer till Sverige och jobbar. Det tillför kompetens till vårt land och gör det enklare för företag att rekrytera. Sverige är och ska vara ett öppet land som tar stort humanitärt ansvar. Många människor söker skydd hos oss från krig och förföljelse. Det berikar vårt land både kulturellt och

ekonomiskt. Vi står emot de krafter som förespråkar protektionism och minskad öppenhet.”
 (Reinfeldt, m.fl., 2014)

Jämfört med citaten innan ser vi hur alliansen välkomnar in all sorts arbetskraft och inte endast högkvalificerad arbetskraft som Moderaterna idag endast välkomnar till Sverige. Här ser vi även att Moderaterna, när de var en del av Alliansen så var de positivt ställda gällande arbetskraftsinvandring och ansåg detta som något gynnande för Sveriges välfärd, oavsett vilken om det var låg eller högkvalificerad arbetskraft. Vi ser även att Moderaterna under allianstiden inte såg arbetskraftsinvandring som en belastning i Sverige. Detta är inte något som Moderaterna skriver rakt ut i sina dokument, men genom att upprepade gånger påpeka att högkvalificerad arbetskraft är något som gynnar Sveriges välfärd kan vi se att det underliggande budskapet är att Moderaterna idag inte anser att en lågkvalificerad arbetskraft är något gynnande för Sverige.

Arena	Fokus	Frågor	Motiv
Parlamentariska arenan	Fokus på koalitionsbildning och partikonkurrens	Hur anpassar Moderaterna sin arbetskraftsinvandrings politik för att få inflytande/samarbeta/bilda koalitioner med andra partier i parlamentet?	Moderaterna anpassar arbetskraftsinvandring politik genom att upprepade gånger trycka på Moderaterna är enade om att högkvalificerad arbetskraft är gynnande för Sverige och inte lågkvalificerad Och att partiet står enade om att minska migration som bidrar till integrationsproblem

5.0 Slutsats och diskussion

Studien har syftat på att besvara frågeställningen “*Varför ändrade Moderaterna sig om arbetskraftsinvandring efter 2015?*”, med Sjöbloms teori (1968) om de tre politiska arenorna som utgångspunkt. Studien ska identifiera vilken arena som hade den avgörande rollen i Moderaternas förändrade politik efter flyktingkrisen 2015.

Resultaten visar att väljararenan har den betydande rollen i varför Moderaterna ändrade sig om arbetskraftsinvandring efter flyktingkrisen 2015. Materialet som tillhör väljararenan belyser en mer restriktiv diskurs om migration och arbetskraftsinvandring, vilket ligger i linje med den svenska opinionen som utvecklades till en allt mer restriktiv. Resultaten visar sedan att Sverigedemokraternas inträde i riksdagen 2010 förändrade positionerna i den politiska kartan där parter kände sig hotade av det snabbt växande partiet som fick en stor mängd anhängare, särskilt efter flyktingkrisen 2015.

Moderaternas förändrade arbetskraftsinvandringspolitik ligger i linje med Sjöbloms teori och kan ses som ett strategiskt agerande för att uppnå röstmaximering, vilket är kärnan i väljararenan. Detta ledde till att Moderaterna förändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik från en öppen och liberal politik till en mer restriktiv politik, där Moderaterna använder återkommande begrepp som kontroll, krav och fusk. Arbetskraftsinvandring utvecklades till att kopplas med missbruk av systemet och integrationsproblem, något som avviker från politiken Moderaterna bedrev under Alliansperioden.

Något som behöver belysas i studien är att det finns begränsat material till Partiinterna arenan som självklart har haft en påverkan på resultatet. Trots flertal försök att nå Moderaterna har jag inte lyckats att få tag på stämmor från tiden innan 2015. Partiinterna arenan har därför kompletterats med pressmaterial där Moderata ungdomsförbundet (Muf) uttrycker sig om Moderaternas arbetskraftsinvandringspolitik. Muf uttrycker att de inte håller med Moderaternas åtgärder som har tagits vid, detta visar på en intern splittring inom partiet. Den interna splittringen kan ses som en konsekvens av att partiet ändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik för att nå röstmaximering.

Det viktigt att belysa att Sjöbloms arenor påverkar varandra, i detta fall har väljararenan den avgörande drivkraften till varför Moderaterna ändrade sig om arbetskraftsinvandring efter flyktingkrisen 2015. Medan den partiinterna arenan och parlamentariska arenan har haft en kompletterande roll. Den partiinterna arenan har en viktig roll för att politiken ska kunna förändras och hållas stabil, har inte ett parti en intern sammanhållning fallerar partiet och dess trovärdighet. Med en stabil partisammanhållning kan det även leda till inflytande som sedan leder till samarbeten och koalitioner mellan andra partier.

Studien har en relevans i forskning om ideologiska förskjutningar i politiska partier samt varför en förskjutning sker. Studien som har genomförts pekar på att politiska partier tenderar att förändra sin politik i relation till opinionsläget för att attrahera anhängare samt nå röstmaximering. Även när ett nytt parti som snabbt växer och tar position påverkar ifall ett parti förändrar sin politik. Analysen pekar mot att Moderaterna, innan 2015 hade en öppen och liberal politik samt indikerade att alla former var arbetsgivar drivna. Denna studie har bidragit till en djupare förståelse i varför Moderaterna förändrade sin arbetskraftsinvandringspolitik efter 2015 med hjälp av Sjöbloms teori.

Vidare forskning hade kunnat utföra en studie där ytterligare försök genomförs för få tag på material till den partiinterna arenan för tiden innan 2015. Studien hade då kunnat undersöka hur den Moderaternas partiinterna arenan förändrades i samband med att Sverigedemokraternas tog sig in i riksdagen.

Referenser:

Aftonbladet. (2014, 16 augusti). *Fredrik Reinfeldt: Öppna era hjärtan*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/xR9OgB/fredrik-reinfeldt-oppna-era-hjartan>

Alliansen. (2014). *Vi bygger Sverige: Alliansens valmanifest 2014–2018*.

<https://www.alliansen.se/2014/09/vi-bygger-sverige-alliansens-valmanifest-2014-2018/>

Berg, L., & Spehar, A. (2013). *Swimming against the tide: Why Sweden supports increased labour mobility within and from outside the EU*. *Policy Studies*, 34(2), 142-161.

<https://doi.org/10.1080/01442872.2013.767585>

Demker, M. (2021). *Vilka var det som ändrade sig om flyktingpolitiken efter 2015?* Paper presented at Göteborg SOM-institutet, Göteborgs Universitet.

<https://www.gu.se/sites/default/files/2021-06/317-332%20Marie%20Demker.pdf>

Demker, M., & Odmalm, P. (2022). From governmental success to governmental breakdown: how a new dimension of conflict tore apart the politics of migration of the Swedish centre-right. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 48(2), 425–440.

<https://doi.org/10.1080/1369183X.2020.1853906>

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Sundell, A., Towns, A., & Wängnerud, L. (2024). *Metodpraktikan : konsten att studera människor, organisationer och samhällen* (6:e uppl.). Norstedts Juridik

Frank, D. (2017). Förändringar i svensk arbetskraftsinvandringspolitik 1954–2014.

Arbetsmarknad & arbetsliv, 23(1),66.

<https://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1079676/FULLTEXT01.pdf>

Griffiths, M (2024) *Ideologiska förskjutningar i politiska partier: En motivanalys av motiven bakom Socialdemokraternas beslut att slopa straffrabatten för unga vid allvarlig brottslighet år 2021* [Kandidatuppsats, Göteborgs universitet]

Hadenius, Axel; Henning, Roger; Holmström, Barry, 1984. Tre studier i politiskt beslutsfattande. Gällstad: Boktryckeri AB L-H Tryck.

Network.https://www.emnsweden.se/download/18.5d500a21188b551ac1128d1/1693385550054/EMN_ARM_2022_SWEDEN_part-II_FINAL_.pdf

Rescue. (2025, 28 augusti). *Tio år av migration i Europa – vad har hänt sedan 2015?*<https://www.rescue.org/se/artikel/tio-ar-av-migration-i-europa-vad-har-hant-sedan-2015>

Riksdagen. (2021). *Motion* [PDF]. <https://data.riksdagen.se/fil/4BA916E2-C399-4908-B1DB-86E37AD3461F>

Reinfeldt, F., m.fl. (2014). *Ett starkare Sverige* (Motion 2014/15:3002). Riksdagen. <https://data.riksdagen.se/fil/4BA916E2-C399-4908-B1DB-86E37AD3461F>

Regeringen. (2023, 29 september). *Försörjningskravet för arbetskraftsinvandrare höjs*. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/09/forsorjningskravet-for-arbetskraftsinvandrare-hojs/>

Sjöblom, G. (1968). *Party Strategies in a Multiparty System*. Lund: Studentlitteratur.

Svensson, R. (2019). *Partiernas ideologiska positioner* [PDF]. Göteborgs universitet.

Axén, G. (2012, 23 april) *Vi kan behöva dra in arbetstillstånd*, Svenska Dagbladet.
<https://www.svd.se/a/ba116262-41ef-3892-9d4f-357b0666eeee/vi-kan-behova-dra-in-arbetstillstand>

Svenska Dagbladet. (2021, 12 oktober). *MUF: M-toppar fel ute om arbetskraftsinvandring*.
<https://www.svd.se/a/x8emOB/muf-m-toppar-fel-ute-om-arbetskraftsinvandring>

Sveriges regering. (2008, 29 april). *Prop. 2007/08:147 Nya regler för arbetskraftsinvandring* [Proposition]. Regeringen.
<https://data.riksdagen.se/fil/968B4BDB-A767-4963-A8D4-8DA610875E1D>

Sixtensson, F., & Gunnarsson, T. (2018, November 15). *Sweden's ambivalence on immigration*. *American Affairs Journal*.
<https://americanaffairsjournal.org/2018/11/swedens-ambivalence-on-immigration/>

Skodo, A. (2018, December 6). *Sweden: By turns welcoming and restrictive in its immigration policy*. Migration Policy Institute.
<https://www.migrationpolicy.org/article/sweden-turns-welcoming-and-restrictive-its-immigration-policy>

SVT Nyheter. (2025, 23 december). *Muf: "Galenskaper i migrationssystemet"*.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/muf-om-utvisning-av-zahra-och-afshad-galenskaper-i-migrationssystemet>

Sveriges riksdag. (2022). *Arbetskraftsinvandring: Betänkande 2021/22:SfU19*. Socialförsäkringsutskottet.
<https://data.riksdagen.se/fil/7F39747D-7609-45E3-9247-AE8AA567D7ED>

Swedish National Contact Point of the European Migration Network. (2023). *EMN Annual Report on Migration and Asylum 2022 – Sweden (Part II)* [PDF]. Swedish Migration Agency.
https://www.emnsweden.se/download/18.5d500a21188b551ac1128d1/1693385550054/EMN_ARM_2022_SWEDEN_part-II_FINAL_.pdf

Moderaterna. (2018). *Nu tar vi tag i Sverige: Valmanifest 2018*.

Sveriges nationella datatjänst. <https://snd.se/sv/vivill/party/m/v/2018>

Moderaterna (2019). *Verksamhetsberättelser 2015–2018 (Partistämman 2019)* [PDF].
https://moderaterna.se/app/uploads/2019/09/Verksamhetsberattelser_190924.pdf

Moderaterna Jämtlands län. (u.å.). *Arbetskraftsinvandring*. Hämtad från
<https://moderaterna.se/jamtland/var-politik/arbetskraftsinvandring/>

Moderaterna. (u.å.). *Migrationspolitik*. Hämtad från <https://moderaterna.se/var-politik/migrationspolitik/>

Moderaterna. (2021, 2 februari). *Skärpta regler för arbetskraftsinvandring* [Policydokument].
https://moderaterna.se/app/uploads/2021/02/UtdelningsPM-210202-AKI_0.pdf

Moderaterna. (2020). *Förbättra arbetskraftsinvandringen*.
<https://moderaterna.se/nyhet/forbatta-arbetskraftsinvandringen>

Moderaterna. (2022). *Moderaternas valmanifest 2022: Så får vi ordning på Sverige* [PDF].
Svensk Nationell Datatjänst (SND). <https://snd.se/sv/vivill/party/m/v/2022>

Moderaterna. (2025). *Stämmohandlingar: Arbetsstämma 2025* [PDF]. Moderaterna.
https://moderaterna.se/app/uploads/2025/10/Stammohandlingar2025_6oktober.pdf

Ai-deklaration

Ai har använts i syfte av att hitta synonymer